

Adulészens® 5

AN. XXXVI • Fasc. 5 • Maius/Iunius 2020 • Imprimé à Taxe Réduite

» Macrocollum

Viridarium aquaeductum in agro Romano

3

Cinematéum

Gaten Matarazzo,
stella etiam in vita

6

Investigatio

Aliquándo sensus
ánimi fiunt...
cinemáticos!

11

Probatio

Esne ad
aestátem
parátus?

Gaten Matarazzo,

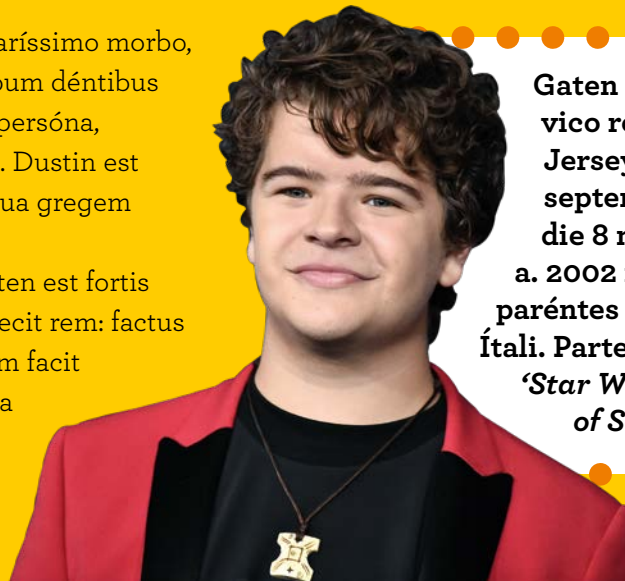
stella etiam in vita

Actor Gaetáno John, cognómine Gaten, est Dustin Henderson, unus ex iucundíssimis iuvenibus seriéi Netflix *'Stranger Things'*.

Quid Gaten habet singuláre? Afféctus est raríssimo morbo, dysplásia cleidocraniáli. Propter hunc morbum déntibus caret; falsos ergo dentes gerit. Dustin, eius persóna, habet vitium pronuntiatiónis non ingrátum. Dustin est ingeniósus, amat sciéntiam, et affabilitáte sua gregem iúvenum cunit.

Quamquam multas difficultátes pátitur, Gaten est fortis et voluntáte plenus. Somnium enim suum fecit rem: factus est magnus actor. Fama nixus morbum suum facit notiórem et pecúniám cólligit, qua medicína progréssus faciat et aegróti iuventur.

Gaten crevit in parvo vico regiónis New Jersey, in América septentrionáli, ubi die 8 m. Septémbris a. 2002 natus est; eius paréntes origine sunt Ítali. Partes etiam egit in *'Star Wars: The Rise of Skywalker'*.

Senténtiae illius Gaten!

Gaten est leo válidus et fortis, tam in vita quam in cinematéo. Consócia senténtias cum recta significatióne.

1 [] Nihil timére.	a. Prógredi sine perículi timóre.
2 [] Impetuóse incúrrere.	b. Áliquid irrevocabíliter elígere.
3 [] Intrépide se gére.	c. Fortem esse.
4 [] Rubicónem transíre.	d. Firmam voluntátem habére.

Solutiões sunt página 14.

Ániami motus

1

felicitas

2

tristitia

3

ira

4

timor

5

verecúndia

6

mirátio

7

fastídium

8

invidia

9

amor

10

zelotýpia

11

supérbia

12

timíditas

vocabula et locutiones quae ad animi motus
pertinent; cognitio rerum grammaticarum quibus
hoc anno studuimus

Salvete! Ego
sum Ingrides; Osloae
habito, in urbe capite Norvegiae.
Mense Iulio longum iter suscipiam per
urbes Europaeas; multas videbo, inter
quas Romam! iam suspensa sum! Ea de
causa linguam Latinam disco. Quae mihi
plurimum placet! Hodie vocabula didici,
quibus animi motus exprimuntur. Legite
hoc; est operae pretium.

© Shutterstock

**Quando nobis sunt animi motus, quos
indicant illae imagunculae? Nonnullas
sententias consociare potes cum pluribus
animi motibus!**

- A. Quidam, quem raro vides, te telephonicè vocat.
- B. Amicus tuus semper gerit calceos cariiores tuis.
- C. Pulcher puer aut pulchra puella te attente spectat.
- D. Canis tuus crus fregit.
- E. Matri das osculum cum cubitum is.
- F. Soror aut frater tuus est optimus totius classis.
- G. Examina superavisti.
- H. Pelliculam horribilem spectas.
- I. Amicus aut amica tecum loquitur de aliquo aut aliqua quae sibi placet.
- J. Per errorem aliquid edis quod non amas.
- K. Stas in serie expectantium et aliquis se insinuat ante te.
- L. In schola animadvertis tibi esse diversa impilia.
- M. Musca cadit in iusculum.
- N. Tempus degis cum aliquo quem amas.
- O. Debes festum adire, in quo nemo tibi est notus.
- P. Feles tua primum praemium reportat in certamine pulchritudinis.
- Q. Festum instituitur ad diem natalem tuum, sed ipse hoc nescis.
- R. Modo mendum in loquendo fecisti.
- S. Fulgur cecidit iuxta domum tuam.
- T. Horologium tuum gestabile perdidisti.
- U. Amicus tuus habet plures amicos quam tu.
- V. Pitta tibi affertur, at non est ea quam petivisti.
- W. Athleticus grex quem amas fuit victor.
- X. Vides umbram post cubiculi fenestram.
- Y. Vis ire ad cinematem, sed febris tibi est.
- Z. Sortitus es ferias mirificas.

Aliquándo sensus ánimi fiunt... cinemáticos!

'*Inside out*' est pulcherrima pellicula Disney Pixar, quae anno 2015 accépit praemium Oscar óptimae pelliculae animatiónis. In hac pellicula, ánimi motus sunt verae persónae. Exhibéntur modo singulári, científico et iucúndo.

Synópsis

Riley est puélla úndecim annórum. Modo cum famíliá relíquit Minésotam et se Franciscópoli collocávit. In ea urbe, Riley multas res novas videt et paulátim depónit desidérium prístinae domus, amicórum, scholae, gregis hoccéi...

Per eius ánimi motus, eius vitam vidémus.

Eius mens est tamquam laboratórium ubi vivunt et labórant

eius ánimi motus:

Laetítia, Timor,
Ira, Fastídium et
Tristítia. Quae
autem sunt hae
persónae? Quid
signíficant?

Laetítia

Laetítia est puélla vestíta flavo colóre, qui est color felicitátis; ei sunt capílli caerúlei, magni

óculi paténtes et sínceri, ac semper subrídet.

Laetítia céteros ánimi motus regit pulchris memóriis. Benefício eius, Riley est felix et tranquílla.

Scitu dignum: risus dícitur esse contagiósus.

Et re vera, cum audímus risum, cébrum nostrum faciéi músculos parat ad risum!

Timor

Timor est vir macérrimus. Óculos habet térritos et semper est concitátus. Puéllam prótegit, si est perículum. Hic enim ánimi motus necessárius est ad vitam servándam.

Scitu dignum: timor éxcitat plures faciéi músculos quam céteri ánimi motus. Nos monet cavéndum esse, id est nos práeparat, si instat discrímen.

Ira

Ira est homúnculus ruber. Eius vultus semper est ferus et cum iráscitur, fit incéndium. Sed huiúsmodi sensus est necessárius: nam eius beneficio Riley certat contra iniúrias.

Scitu dignum: ira est modus agéndi, cum fit offénsio. Nocet tamen valetúdini: nam cor debílitat.

Fastídium

Fastídium est puélla supérba, cute víridi, supercílio caperráto.

Scitu dignum: hic sensus est necessárius, nam eius beneficio vitámus hómines aut casus

periculósos, qui
sive córpori
sive menti
nocére
possint.

vocábula et locutiónes
quae ad ánimo mótus
pértinent: recognitio rerum
grammaticárum quibus hoc
anno studúimus

Tristítia

Tristítia est puélla cute caerúlea, máximis óculis, vultu tristi, ánimo semper demíssa. Cum Riley tristis est, céteri intéllegunt áliquíd non bene se habére eámque egére auxílio et lenitáte.

Scitu dignum: re vera, sensus negatívi habent efféctum bonum; nos enim docent vitae cásibus obviam ire.

**Accidítne nonnúnquam
ut patiáris timórem, iram, fastídium, tristítiam?
Narra evéntum, quod te singuláriter tétigit.**

.....
.....
.....
.....
.....

Solutiões sunt página 14.

Viridarium aquaeductum in agro Romano

Viridarium aquaeductuum est ingens area in agro Romano sita. Eius 240 hectareae pertinent ad Viridarium regionale viae Appiae antiquae.

Unde hoc nomen? Quia in hac maxima area antiquis ruinis plena insunt praestantia vestigia sex aquaeductuum ex undecim, quibus aqua Romam olim ferebatur. Anio Vetus (subterraneus), Aqua Marcia, Tepula, Iulia, Claudia et Anio Novus sunt nomina horum sex aquaeductuum. Sexto autem decimo saeculo papa Sixtus V Aquae Claudiae substituit aut superposuit Aquam Felicem, quae adhuc est in usu.

In eadem area archaeologica, in qua multa restant exploranda, non solum aquaeductus, sed alia etiam sunt visu digna: Villa Vinearum, secundo saeculo extructa quartoque saeculo refecta, mausoleum... Itaque optimum consilium est birotam conscendere et per integrum diem ibi frui natura, historia et archaeologia.

Esne ad aestátem parátus?

1

Si quis te spectat...

- a erubéscis et óculos dimíttis.
- b rides.
- c te pudet; ad alia spectas.

2

Élige unum ex his vocábulis:

- a mutátio.
- b color.
- c vis.

3

Amor est...

- a. spléndidus!
- b somnium.
- c vanus.

4

Quod ánimál amas:

- a felem, iucúndam et mitem.
- b avículam, gratam et laetam.
- c lupum, fortem et ferum.

5

Céteri dicunt te esse...

- a laetum et felícem.
- b bonum et tímídum.
- c tristem, sed semper parátum ad alios iuvándos.

6

Quid tibi placet in schola?

- a mathemática.
- b sciéntiae.
- c linguae.

Respónsa

Si plerúmque respondisti C:
Aestátem non multum amas. Tibi magis placent regiones septentrionales, ubi est nix et ubi sunt prospectus pulcherrimi. Tu es valde ingeniosus et semper tranquillus... sicut lupus solitarius!

Si plerúmque respondisti B:
Aestátem amas... sed tantum quia non oportet scholam adire. Férias degere potes ubicúmque. Tibi placet vita sub divo, cum amicis bene notis. Iucundissimus enim es, etsi páulum tímídis.

Si plerúmque respondisti A:
Litus maris plúrimum amas! Tu es sicut aestas: laetus, et omnes tecum libénter versántur. Amas mare et omnia quae fácere licet in arena. Semper parátus es férias adire... dum hant ad litus maris!

recognitio rerum grammaticarum
quibus hoc anno studuimus

Venti colóres

Salvéte! Mihi nomen est Aaron; Finnus sum, oriúndus e parvo vico Inari, in Lapónia, iuxta lacum eiúsdem nóminis. Hic lacus tertius est maximórum lacuum in Finnia; erat locus mágicus tribui nómadum Sami. A mense Novémbri usque ad finem mensis

Iunii, totus lacus solet esse congelátus. Multi peregrinatóres huc veniunt, traha vehúntur cánibus iúncta, atque auróram boreálem admirántur.

Témpore subsicívo, confício colorátos dracones volántes, variis formis, quos aestívo témpore in aerem tollo in lacus ripa. Si dracones volántes tibi placent, diem élige quo flat levis ventus. Quaere locum non nimis frequéntem, procul ab arbóribus, dumis, viis, filis eléctricis. Noli exíre si sunt nubes et mala tempésta! Praetérea, frúere spectáculo, capíllis vento tráditis!

Mundus draconum volántium.

Comple verbórum índicem.

cylíndrus - ventus - via - triángulum - ripa - quadrátum - aréna - rectiángulum - pluvia - lacus
pýramis - nebulósa - sagítta - cubus - vicus - rhombus - nébula - rus - stellae forma - mons - sol

Forma	Locus	Tempésta
.....
.....
.....
.....

Solutiões sunt página 14.

Vita Romana

Solstitium aestivum, nox mágica inter diem 21 et 22 m. Iunii

Memória tene!

Solstitium aestatis anno 2020:
Satúrni die 20 m. Iunii.

In antíqua Roma, die 21 m. Iunii celebrabátur dea Cardea, tutrix ianuárum, cárdinum et etiam infántium, quos protegébat a malis. Ut patet, nomen trahit e «cárdine», instruménto quo foris vértitur. In hoc vocábulo etiam

agnoscitur Cardo Máximus, via ducta a septentríonibus ad merídiem Urbis, unde oriúntur omnes viae secundáriae. Cardo erat prima via muniénda, cum urbs condebátur, ac sic vocátus est quod Cardeae consecrabátur. De ea Ovídus scripsit hoc: «Numine clausa aperit, claudit aperta suo» (Fast. VI 102). Inter haec festa, et in arbóribus et in ianuis suspendebántur parvae res: pilae, parvae statuae, persónae, haec omnia ut fruméntum feliciter crésceret.

Fábula

Dea infántium protéctrix

Cardea, etiam vocáta Carnea, nympha erat. Vivébat in Luco Helérni, iuxta Tíberim. Ei placébat silva et venátio. Ianus eam amávit; sponsa rogávit poténtiam infántes, manúbria et cárdines tuéndi. Ut narrat fábula, Cardea etiam erat maga. Ut defénderet párvulum Procum a strígibus (id est harpýis quae domos intrábant et infántes rapiébant ducebántque ad ínferos),

ritum mágicum adhíbuit: albas spinas et frútices ramum posuit ante fenéstam domus párvuli Proci, ac ianuam ter pulsávit. Eo modo striges domum intráre non potuerunt et Procus servátus est. Ea de causa alba spina et frutex albis flóribus ornátus (est enim color innocéntiae) huic deae erat consecrátus.

Scitu dignum
Die aestívi solstítii, sol movétur máxime distans a Terra; est dies anni longinquíssimus.

ecognítio rerum grammaticárum
quibus hoc anno studúimus

© Shutterstock

Legistíne **Adulescéntem?** Tum lude nobíscum!

Quo ludo
ludémus?

A. Felicitátis régulae. Consócia senténtias.

- A** [] Opórtet cottídie
B [] Semper conáre
C [] Noli cogitáre de
D [] Cógita te non
E [] Verbis ea éxprime
F [] In novis incéptis noli
G [] Si est áliqua discórdia,
H [] Cum amícis semper commúnica
I [] Quantum fieri potest,
L [] Cónsule et tibi

- 1** experiéntias tuas.
2 collóquere cum eo a quo disséntis.
3 res bonas vidére.
4 perfectiónem statim attingere velle.
5 omnia régere posse.
6 ridére.
7 quae sentis.
8 praetéritis erróribus.
9 et céteris.
10 ignósce céteris.

B. Lege senténtias et comple eas.

- 1** Hoc anno solstítium aestátis fiet die ...
2 Cardea ... servávit a ...
3 Matrónae Románae fecérunt primam ...
públicam.
4 Plantae Cardeae consecrátae sunt: ...
5 E Cardeae nómine órítur vocábulum ...

- 6** Matrónae Románae rogábant ut lex...
7 Cardeae placébat ... et ...
8 Eventus anni 215 fuérunt prima
feminárum ...
9 Ovídius de Cardea scripsit hoc: ...
10 Cato vocabátur ... sive ...

Solutiões sunt hic infra.

Solutiões

P. 2: 1. verum, 2. verum, 3. falsum, 4. verum, 5. verum, **P. 3:** 1. c, 2. a, 3. d, 4. b, **P. 4-5:** 1 (F-G-N), 2 (D-T-Y), 3 (K-V-Y), 4 (H-S-X), 5 (C-L-O-R), 6 (A-Q), 7 (I-M), 8 (B-U), 9 (E-N), 10 (I-U), 11 (F-G-P), 12 (C, O), **P. 6-7:** respónsum líberum, **P. 11:** Forma: cylíndrus, triángulum, quadrátum, rectángulum, pyramis, sagitta, cubus, thombus, stellae forma; Locus: via, ripa, arena, lacus, vicus, rus, mons; Tempstas: ventus, pluvia, nebulosa, nebula, sol, **P. 14:** **A:** a6, b3, c8, d5, e7, f4, g2, h1, i10, j9; **B:** 1. Saturni 20 m. Iunii, 2. Procum, strigibus, 3. protestationem, 4. alba spina et frutex, 5. cardo, 6. abrogaretur, 7. silva, venatio, 8. sedtio, 9. Numine clausa aperta, claudit aperta suo, 10. Maior, Censor.

Disce iucúnde!

English

gradus initialis

primus gradus

secúndus gradus

tértius gradus

quartus gradus

Français

gradus initialis

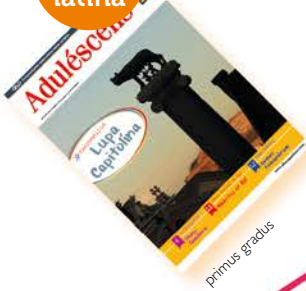
primus gradus

secúndus gradus

tértius gradus

quartus gradus

Lingua latina

primus gradus

Italiano

gradus initialis

primus gradus

secúndus gradus

tértius gradus

quartus gradus

quintus gradus

РУССКИЙ ЯЗЫК

tértius gradus

Español

gradus initialis

primus gradus

secúndus gradus

tértius gradus

quartus gradus

Deutsch

primus gradus

secúndus gradus

tértius gradus

quartus gradus

Periódica lingüística ELI

www.elilanguagemagazines.com

Tibi comméndo...

Matrónas, primas «feminístrias» históriæ

Matróna magnum pondus habébat in societate Romána. Erat mater famíliæ, uxor patris famíliæ, dómina spectábilis, cui curæ erat domus et liberórum educátio. In eius honórem, kaléndis Martiis, celebrabátur festum Matronália vocátum. Eo die viri dona dabant uxóribus et mátribus. Matrónae distinguebántur stola et comptu capillórum.

Matronárum sedítio Anno 215 a.Chr.n. in re públicæ fuit discrimen políticum et pecuniárium. Tum tribúnus Gaius Oppius panxit legem Oppiam, qua muliéribus non licébat pretiósá ornáménta gérere, neque púrpuram, neque iunctis vehículis in Urbe vehi.

Vigínti autem annis post, legem alii abrogáre, alii serváre volébant. Ea occasióne dóminæ instituérunt primam prostestatióem públicam totiús históriæ: vias occupavérunt, commeátum impedivérunt, omni conátu viris persuadáre voluérunt hanc legem esse iníquam.

Sevérus Cato Maior sive Censor, féminas vocans «indómitum ánimál», monuit eis tribuéndam non esse nimiam poténtiam: «Quid enim, si hoc expugnáverint, non temptábunt?» (Liv. XXXIV 2). Lex tamen abrogáta est anno 195.